

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

תשע"ז – 2016-7

שם הקורס: _חינוך לאוטונומיה אישיותית

שם המרצה: _פרופ' רוני אבירם

מטרות הקורס:

להגדיר באופן ברור ואופרציונלי את המושגים "אוטונומיה אישיותית", "פעילות אוטונומית", "התפתחות אוטונומית", ו"למידה אוטונומית" המקובלים במערכת החינוך, ולאפיין את הדרך שבה יכול תהליך חינוכי שיטתי לסייע לאנשים צעירים להתפתח כאנשים אוטונומיים.

מבנה הקורס:

הנושאים שידונו במסגרת הקורס:

1. מבוא: מדוע הדיון באוטונומיה אישיותית חשוב לעתיד החינוך בישראל?
2. מה המשמעות של "אוטונומיה אישיותית", "פעילות אוטונומית", "התפתחות אוטונומית", ו"למידה אוטונומית"?
3. האם הערך של החינוך לאוטונומיה אישיותית צריך להיות מטרת על של החינוך בחברה דמוקרטית ליברלית? לבדו? יחד עם ערכים אחרים?
4. מהו תהליך ההתפתחות הרצוי לקראת אוטונומיה אישיותית?
5. מהם המאפיינים הבסיסיים שצריכים התקיים במוסד חינוכי המיועד לטפח את התלמידים כבנאי אדם אוטונומיים?
6. באיזו מידה ניתן לחנך לאוטונומיה אישיותית במערכת החינוך הקיימת?

דרישות והרכב ציון הקורס

רפרט:

התלמידים יידרשו להציג רפרטים קצרים בתחילת השיעורים, על סמך הספרות הרלבנטית. הרפרטים יתייחסו לנושא השיעור המתוכנן, או לביקורת של הסטודנטים על אחת הטענות שעלתה בשיעורים קודמים. משקל ציון הרפרט: 10%

עבודת סיום:

העבודה תתייחס באופן ביקורתי לאחד הטיעונים המרכזיים שיועלו במהלך השיעור, או תעלה הצעה למודל חינוכי רצוי חילופי למודלים שיועלו בשיעור, או כל הצעה אחרת שתעלה על ידי הסטודנטים ותתקבל על ידי המרצה. משקל ציון העבודה: 90%

רשימה ביבליוגרפית:

עברית

אבירם, ר., בר-און, נ. ואטיאס, מ. (2010), בית הספר כמרכז תקשורת: מודל של חינוך הומניסטי אופטימי, פרדס

עשור, א. (2001), "טיפוח מוטיבציה פנימית ללמידה בבית הספר", *חינוך החשיבה* (20), עמ' 190-167.

אנגלית

Aviram, A. (2010), *Navigating through the Storm: Reinventing Education for Postmodern Democracies*, Sense Publishers, Rotterdam

Aviram, A. (1993), "Personal Autonomy and the Flexible School", *International Review of Education*, 39, 5, pp. 419-433

Aviram, A. (2015) "ICT in the Service of Humanism: An optimistic vision for education in postmodern democratic societies", in: Encarna Soriano & Merry Merryfield (eds.), *Rethinking Education for a Global, Transcultural World*, Information Age Publishing

Aviram, A. (1986), "The Paradoxes of Education for Democracy, or the Tragic Dilemmas of the Modern Liberal Educator", *Journal of Philosophy of Education*, 20, 2, pp. 187-199

Lindley, R. (1986) *Autonomy*. University of Michigan Press

Callan, E. (1986) *Autonomy and Schooling*. McGill-Queen's University Press

White, J. (2009) *The Aims of Education Restated*, Taylor & Francis